

İlköğretim Okulları 2. Kademe Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Belirlenmesi (Düzce Örneği)

Determination of the Secondary School Students' Attitudes with the Course of Physical Education and Sports (Düzce Sample)

ORİJİNAL ARAŞTIRMA/
ORIGINAL RESEARCH

Ömer SİVRİKAYA¹

Muharrem KILÇIK¹

¹Düzce Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi

Özet:

Bu araştırmanın amacı; Düzce ili ilköğretim okulları 2. kademe öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının belirlenmesidir. Araştırmanın örneklem gurubunu Düzce ilinde 5, 6, 7 ve 8. sınıfta öğrenim gören 204'ü erkek 190'ı kız olmak üzere toplam 394 gönüllü öğrenci oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Anketin birinci bölümünde bilgi formuna, ikinci bölümünde ise Demirhan ve Altay (2001)'in revize ettiği, beden eğitimi ve spor tutum ölçeğine (BESTÖ) yer verilmiştir. Elde edilen verilerin değerlendirilmesinde SPSS (20) istatistik programı kullanılmış ve bu verilerin anlamlılık düzeyi ($p < 0.05$) alınmıştır. Araştırmada katılımcıların demografik özellikleri ile ankete verdikleri cevapların yüzdelik dağılımlarının belirlenmesinde frekans analizi; cinsiyetler ile beden eğitim dersine ilişkin tutumlarının karşılaştırılmasında bağımsız gruplarda t-testi; yaşanılan yer, sınıf, yaş, gibi değişkenlere göre beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının karşılaştırılmasında tek yönlü varyans analizi ile farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek için ise Scheffe ve Games-Howell testleri uygulanmıştır ($p < 0.05$). İlköğretim okulları 2. kademe öğrencilerinin okuduğu sınıfa ve ailelerinin aylık gelir durumları göz önüne alınarak tutumları incelendiğinde tek yönlü varyans analizi" sonuçlarına göre yedinci sınıfta okuyan kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumları altıncı sınıfta okuyan kız ve erkek öğrencilerin tutumlarına nazaran daha olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ekonomik durumu iyi olan ailelerde beden eğitimi ve spor dersine karşı olumlu tutum artmaktadır. Ailelerin öğrencilerin spor yapmalarına izin vermesi onları olumlu yönde etkilemiştir. Ailesinde spor yapan öğrencilerin aile fertlerinden etkilenerek beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumlarını olumlu şekilde etkilemiştir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi, İlköğretim, Öğrenci, Spor ve Tutum

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 06.02.2017

Kabul Tarihi: 08.06.2017

Online Yayın Tarihi:

30.06.2017

Sorumlu yazar:

omersivrikaya@duzce.edu.tr

Abstract:

The objective of this research is to determine the attitudes of the secondary school students' studying at primary education schools which are in the province of Düzce towards physical education and sports lessons. While the total field under survey consists of the secondary school students' studying at primary education schools which are in the province of Düzce, the sample group are composed of total 394 volunteer students consisting of 204 boys and 190 girls who are selected randomly among 5th, 6th, 7th and 8th grade students. The questionnaire is used as data collection tool. In the first part of the survey demographic characteristics, in the second part of survey physical education and sport attitude scale take place which is revised by Demirhan and Altay (2001). Statistical software SPSS (20) is used in the evaluation of the data obtained and, the level of significance is considered as ($p < 0.05$). Frequency analysis is applied to determine the demographic characteristic and percentage of the distributions for the responses of participants, in independent groups t-test is applied to comparisons of the genders and attitudes towards physical education classes, one-way analysis of variance is applied to make comparisons for the attitudes of the course of physical education according to variables such as living place, class, age etc, and Scheffer and Games-Howell test is applied to determine the differences stemmed from which group ($p < 0.05$). According to the one-way analysis of variance results, we can consume that, with the consideration of monthly income of the parents of students and the classes in which the students study in secondary schools, the attitudes of the seventh class girl and boy students are more positive than the attitudes of the sixth class girl and boy students in physical education and sports lesson. The positive attitudes of the students increase in the economically wealthy families. The results of the analysis showed that the attitudes of the students are effected positively whether their parents let them to do sports or not. The students whose family members do sports are more interested in physical education and sports lesson than the others.

Keywords: Physical Education, Primary education, Student, Sports and Attitudes

GİRİŞ

Eğitim insana özgü bir faaliyet olduğu için insan fizyolojik ve psikolojik yapısı gereği de eğitime muhtaç bir varlıktır (Koçak, 2002). Eğitimde amaçların gerçekleşmesi öğrencinin zihinsel eğitiminin yanında fiziksel eğitimiyle olanaklıdır. Beden eğitimi ve spor, genel eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır. Amaçlar arasında bir paralellik bulunan her iki eğitim, bir bakıma, birbirini tamamlayıcı bir nitelik taşır (Yavaş, 996).

Beden eğitimi, bireylerin gelişmiş nitelikleri dikkate alınarak bireysel ve toplumsal çevre tarafından bedenlen, ruhen; sıhhatli, sevinçli, güzel ahlak sahibi ve düzgün bir kişiliğe sahip; üretken, becerikli ve olumlu; "milli kültür değerlerini ve demokratik hayatın gerektirdiği davranışlarla donatılmış bireyler olarak geliştirilmeleri için zorunlu karakter eğitimidir (Yaygın,1997).

Morgan (1995), tutum kavramını şu şekilde açıklamaktadır; belirli kişi, obje veya durumlara pozitif veya negatif bir tepki verme meyili şeklinde ifade etmektedir. Tutumlar, en pozitiften en negatife doğru farklı kademelerde oluşabilir. Negatif tutumlar; obje veya düşünceler hakkında negatif kanaati benimseyerek, bu düşünceleri istememe ya da sevmeme gibi bu düşüncelere yönelik tepki oluştururlar. Pozitif tutumlara bakıldığında; obje veya düşünceler hakkında pozitif kanaati benimseyerek, bu düşünceyi içselleştirme ve hoşnut olmayla kendisini göstermektedirler (Demirhan ve Altay, 2001).

Kişi dünyaya geldiğinde tutumlarıyla birlikte yaşama ilk adımını atmaz. Anne-baba ve etraftan öğrenilenler ile yaşantı ve tecrübelerin bir araya gelmesi, tutumları oluşturur. Kişi, bir tutumu benimsedikten sonra, bu tutumla ilgisiz bir durumla karşı karşıya geldiğinde umursamama söz konusudur. Tutumlar, yeniliğe ters düşse de, bilhassa kişinin etrafındaki vaka ve durumlardan çok üstün mertebede etkisi altında kaldığı ergenlik döneminde çok ağır olmakla beraber değişme niteliği gösterebilir (Özgüven, 2000). Kişinin tutumları farklı şekilde değişebilir. Bunlardan biri kişinin bilerek veya bilmeyerek benimsediği tutuma karşı eylemde bulunması ile olur. Değişiklikler az bir olasılıkta olsa bile tutumu etkileyebilir (Akpınar, 2006).

Spor faaliyetlerine yönelik tutumları negatif olan öğrenciler beden eğitimi ve spor dersinde performansını düşürebilir, ders etkinliklerine katılmak istemeyebilir, dersi önemsiz görebilir ve ders esnasında birçok problem oluşturabilir. Öğrencilerin diğer derslere göstermiş oldukları

olumlu ya da olumsuz tepkiyi beden eğitimi ve spor dersine karşıda gösterebilirler. Kız ve erkek öğrencilerin sportif etkinliklere takınacağı pozitif tutum, beden eğitimi ve spor dersine de yansiyarak dersin kazanımlarını amacına uygun bir biçimde verilmesini sağlayıp; dersin kısa ve uzun sürede elde edilmesi gereken hedefine daha kısa sürede ulaşmasını sağlar ya da öğrencinin ileriki yıllarda bedensel faaliyetlere gönüllü iştiraklerine zemin hazırlayabilir (Silverman ve Scrabis, 2004).

Kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik demografik özelliklerinin farklı olması sebebiyle farklı tutum gösterebilmektedirler. Yapılan araştırmalara göre erkek ve kız öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarına bakacak olursak; Güllü ve Korucu'ya (2005) göre İlköğretim okulları 2. kademe öğrencilerinin beden eğitim ve spor derslerine yönelik düşüncelerinin incelenmesi çalışmalarına Malatya'da bulunan tesadüfen seçilmiş 647 İlköğretim okulları 2. kademe öğrencisi katılmış ve çalışma değerlendirmelerine bakıldığında; öğrencilerin beden eğitim ve spor dersine yönelik tutumlarının genel olarak pozitif yönde olduğu görülmüştür (Güllü ve Korucu, 2005).

Demirhan ve Koca (2004) katılımcıların kız ve erkek olmasını ve spora katılım bakımından lise öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları ölçmeyi hedeflemişlerdir. Çalışma bulgularına bakıldığında; erkek ve kızların tutumları mukayese edildiğinde kızların tutum puanları erkeklere göre daha düşük olduğu görülmüştür (Başer, 2009; Demirhan ve Koca, 2004; Keskin, 2015; Phillips, 2011). Literatürdeki çalışmaların bazılarında ise erkek öğrencilerin tutum puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir (Balyan, 2009; Ekici vd., 2011; Güllü, 2007).

Hünük'ün (2006) Ankara'daki merkez ilçelerde ilköğretim okulları 2. kademe öğrencilerinin beden eğitim ve spor dersine yönelik tutumlarının öğrencinin erkek - kız oluşu, sınıf seviyesi ve öğretmenin erkek ya da kız oluşu ve spora faal katılımları bakımından mukayese edilmesi konulu yüksek lisans tez çalışmasında; sınıf seviyesi, cinsiyette kızlar aleyhine, spora katılım bakımından sporcu lisansına sahip olmayanlar aleyhine, şubesi, erkek - kız oluşu öğretmenin erkek - kız oluşu düşünüldüğünde tabii bir değişiklik görülmüştür (Hönük, 2006).

Gürbüz'ün (2011) Muğla ilinde yapmış olduğu araştırmada katılanların verdikleri cevaplar incelendiğinde katılımcıların ailelerinin aylık gelir durumları ile beden eğitimi dersine ilişkin

tutumları arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Adıgüzel'in (2010) yapmış olduğu araştırmaya göre öğrenci ailelerinin spor yapmalarını destekleme durumlarına ilişkin dağılımları pozitif yönde olduğu görülmüştür. Ailede spor yapan birisi olan öğrencilerin olmayanlara oranla ailelerinden daha fazla spor yapması için teşvik gördüğü sonucuna ulaşılmıştır.

Çetin'in (2007) yapmış olduğu çalışmada; öğrencilerin yaşadıkları yere göre tutum puan ortalamalarını yüksekten düşüğe doğru sıraladığında ilçe-kasaba değişkenini il, il değişkenini ise köy takip etmektedir.

Bu araştırmanın amacı, Düzce İl'indeki İlköğretim okulları 2. kademe öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersi ile alakalı tutumlarını incelemektir. Öğrencilerin tutumlarını olumlu ve olumsuz etkileyen faktörleri belirleyip önleyici tedbirler almaktır.

YÖNTEM

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmamızın evrenini Düzce ilindeki İlköğretim okulları 2. kademedeki öğrenim gören 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerden oluşmaktadır. Örneklem grubu ise 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Düzce şehir merkezinde 8 ve Yığılca ilçesi şehir merkezinde 2 olmak üzere toplam 10 okulda öğrenim gören İlköğretim okulları 2. kademe 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerden meydana gelmektedir.

Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı olarak, birinci bölümünde araştırmacı tarafından oluşturulan kişisel bilgi formu, ikinci bölümünde ise öğrenci tutumlarının ölçülmesi için; Demirhan ve Altay (2001) tarafından geliştirilen "Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği" (BESTÖ) kullanılmıştır.

Düzce şehir merkezinde 8 ve Yığılca ilçesi şehir merkezinde 2 olmak üzere toplam 10 İlköğretim okulları 2. kademedeki öğrenim görmekte olan 190 kız ve 204 erkek olmak üzere toplam 394 öğrenciye uygulanmıştır. Ölçeğin Cronbach Alpha Güvenirlik katsayısı 0.93, sınıf içi korelasyon katsayısı 0.85, ölçüt geçerliliği katsayısı 0.83 olarak hesaplanmıştır. Likert tipi 5'li derecelendirme ölçeği uygulanmıştır. 24 maddelik ölçeğin 12'si olumlu 12'si olumsuz

maddeden oluşmaktadır. Anket maddelerinin incelenmesinde 6, 7, 9, 10, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 23. maddeler olumlu 1, 2, 3, 4, 5, 8, 11, 13, 19, 20, 22, 24. maddeler olumsuz maddeler olarak incelenmiştir.

Ölçekten alınabilecek en fazla puan 120, en düşük puan ise 24'dür. Sonuçta 1-24 puan en olumsuz tutumu, 25-48 puan olumsuz tutumu, 49-72 puan nötr tutumu, 73-94 puan olumlu tutumu, 95-120 puan en olumlu tutumu ifade etmektedir. Ölçekten elde edilebilecek puanları yorumlamanın bir diğer yolu da yanıtlayıcı tarafından işaretlenen cümlelerin madde puanlarının toplamının madde sayısına bölünmesidir. Bu yolla elde edilecek istatistik 1 ile 5 arasında olacaktır. Bunlardan 1- 3 arasında olanlar olumsuz, 3-5 arasında olanlar olumlu tutum gösterecektir (Demirhan ve Altay, 2001).

Verilerin Toplanması

2015-2016 eğitim-öğretim yılında "öğrenci kişisel bilgi formu" ve "beden eğitim ve spora ilişkin tutum ölçeği" örneklemini oluşturan okulların öğrencilerine uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde SPSS (20) istatistik programından yararlanılmış ve istatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak alınmıştır. Araştırmada katılımcıların demografik özellikleri ile ankete verdikleri cevapların yüzdeler dağılımlarının belirlenmesinde frekans analizi; cinsiyetler ile beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının karşılaştırılmasında bağımsız gruplarda t-testi; yaşanan yer, sınıf, yaş, gibi değişkenlere göre beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının mukayesesinde " tek yönlü varyans analizi " ile farklılığın kaçınıcı grupta oluştuğunu bulmak için Scheffe ve Games Howell testleri uygulanmıştır.

BULGULAR

Tablo1. Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Öğrencilerin Okuduğu Sınıfa Göre One-Way ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	f	p	Anlamlı fark
Gruplararası	1.380	3	0.460	3.627	0.013	7.sınıf-6.sınıf
Gruplarıçi	49.464	390	0.127			
Toplam	50.844	393				

Öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumları, öğrencilerin okuduğu sınıfa bağlı olarak tabii şekilde değişmektedir, $f_{(3, 390)} = 3.627$, $p < 0.05$.

Sınıflar arasındaki farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testinin sonuçları tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Öğrencilerin Okuduğu Sınıfa Göre Scheffe Testi Sonuçları

Sınıf	Karşılaştırma	Ortalamalar Arası Fark	p
5.sınıf	6.sınıf	0.103	0.315
	7.sınıf	-0.070	0.643
	8.sınıf	-0.006	1
6.sınıf	5.sınıf	-0.103	0.315
	7.sınıf	-0.173	0.015*
	8.sınıf	-0.109	0.178
7.sınıf	5.sınıf	0.070	0.643
	6.sınıf	0.173	0.015*
	8.sınıf	0.064	0.625
8.sınıf	5.sınıf	0.006	1
	6.sınıf	0.109	0.178
	7.sınıf	-0.064	0.625

Yapılan karşılaştırma sonuçlarına bakıldığında 6 ve 7. sınıfta okuyanlar ($p=0.015$) arasında anlamlı farklılığa rastlanmıştır ($p<0.05$) . Yedinci sınıflarda okuyan kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumları altıncı sınıfta okuyan kız ve erkek öğrencilerin tutumlarına nazaran daha olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 3. Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Öğrencilerin Ailelerinin Aylık Gelir Durumlarına Göre One-Way ANOVA sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	f	p	Anlamlı fark
Gruplararası	1.297	4	.324	2.546	.039	(2101-2800)-(701-1400)
Gruplarıçi	49.547	389	.127			
Toplam	50.844	393				

Öğrencilerin beden eğitim dersine karşı tutumları, öğrencilerin ailelerinin aylık gelir durumlarıyla ilişkili olarak tabii bir biçimde değişiklik göstermektedir, $f_{(4, 389)} = 2.546$, $p < 0.05$. Ailelerin aylık gelirleri arasındaki değişikliklerin grupların hangisinde oluştuğunu ortaya çıkarmak için uygulanan " Games-Howell testinin " sonuçlarını gösteren tablo 4'de yer almıştır.

Tablo 4. Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Öğrencilerin Ailelerinin Aylık Gelir Durumlarına Göre " Games-Howell Sonuçları

Sınıf	Karşılaştırma	Ortalamalar Arası Fark	p
0-700 TL	701-1400	0.013	0.999
	1401-2100	-0.054	0.852
	2101-2800	-0.134	0.099
	2801 TL ve üzeri	-0.155	0.406
701-1400 TL	0-700	-0.013	0.999
	1401-2100	-0.067	0.651
	2101-2800	-0.147	0.027*
	2801 TL ve üzeri	-0.168	0.298
1401-2100 TL	0-700	0.054	0.852
	701-1400	0.067	0.651
	2101-2800	0.079	0.589
	2801 TL ve üzeri	0.100	0.781
2101-2800 TL	0-700	0.134	0.099
	701-1400	0.147	0.027*
	1401-2100	0.079	0.589
	2801 TL ve üzeri	-0.021	0.999
2801 TL ve üzeri	0-700	0.155	0.406
	701-1400	0.168	0.298
	1401-2100	0.100	0.781
	2101-2800 TL	0.021	0.999

Yapılan karşılaştırma sonuçlarına bakıldığında 701-1400 TL ve 2101-2800 TL maaş alanlar ($p=0.027$) arasında anlamlı farklılığa rastlanmıştır ($p < 0.05$). Ailesinin aylık gelir düzeyi 2100-2800 TL arasında olan öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumları, ailesinin aylık geliri 701-1400 TL olan öğrencilere göre daha olumlu olduğu belirlenmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin " Aileleriniz spor yapmanıza izin veriyor mu ? " Sorusuna Verdikleri Cevaplara Göre Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının T-Testi Sonuçları

İzin Durumu	N	x	s	sd	t	p
Evet	333	4.46	0.354	387	4.315	0.000
Hayır	56	4.25	0.321			

Öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumları ailelerinin öğrencilerin spor yapmalarına izin vermeleri yönünde tabii bir değişiklik göstermiştir, $t_{(387)} = 4.315$, $p < 0.05$. Bu durum ailelerin öğrencilerin spor yapmalarına karşı çıkmaması ile öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları arasında önemli bir etken olduğu kanaati oluşabilir.

Tablo 6. Öğrencilerin " Ailelerinizde Spor Yapan Var mı? " Sorusuna Verdikleri Cevaplara Göre Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının T-Testi Sonuçları

Spor yapan var mı?	N	x	s	sd	t	p
Evet	179	4.49	.364	392	3.009	0.003
Hayır	215	4.38	.349			

Öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumları öğrencilerin ailelerinde spor yapan kişilerin bulunmalarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir, $t_{(392)}= 3.009$, $p < 0.05$. Öğrencinin ailesinde spor yapan kişinin bulunmasının spor ile erken yaşta tanışmasına ve spora karşı tutumunun olumlu yönde etkilenebileceğini düşünebiliriz.

Tablo 7. Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Öğrencilerin Yaşadığı Yere Göre One-Way ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı fark
Gruplararası	0.290	2	0.145	1.123	0.326	Bulunmamıştır.
Gruplarıçi	50.554	391	0.129			
Toplam	50.844	393				

Öğrencilerin beden eğitim ve spor dersine karşı tutumları, öğrencilerin yaşadıkları yere bağlı olarak değişmemektedir, $f_{(2, 391)}=1.123$, $p > 0.05$.

Tablo 8. Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Öğrencilerin Yaşadığı Yere Göre Betimsel İstatistikleri

Yaşanılan Yer	N	Ortalama	s.s
İl merkezi	264	4.41	0.374
İlçe-Kasaba	54	4.44	0.377
Köy	76	4.48	0.290

Öğrencilerin yaşadığı yere göre beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir. İstatistiki ortalamalara bakıldığında köyde yaşayan öğrencilerin il ve ilçede yaşayanlara göre tutumlarının daha olumlu olduğunu söyleyebiliriz.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Tutumlar küçük yaşlarda başlar ve tutumlarımız yaşamın değişik dönemlerinde değişikliğe uğrayabilir. Tutumlar, insanların hayatına istikamet çizmede tabii bir görev üstlenmektedir. Bireyin tutumlarının olumlu ya da olumsuz olması oldukça önemlidir. Bu nedenle insanların tutumları önceden bilirse olumlu olması yönünde önlemler alınabilir ve düzeltilebilir (Silverman ve Subramaniam, 1999). Bu araştırmanın amacı Düzce şehir merkezi ve Yığılca ilçesi şehir merkezinde öğrenim gören kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine alakalı tutumlarını belirlemektir.

Yapılan çalışma sonuçlarına göre birinci alt problemimiz " İlköğretim okulları 2. kademe öğrencilerinin sınıf dağılımlarına göre beden eğitimi ve spor dersine olan tutumları " incelendiğinde; öğrencilerde sınıfa göre dağılımlarına bakıldığında tablo 1' de öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumları, öğrencilerin okuduğu sınıfa bağlı olarak anlamlı bir şekilde değişmektedir ($p<0,005$). Yedinci sınıflarda okuyan kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumları altıncı sınıfta okuyan kız ve erkek öğrencilerin tutumlarına nazaran daha olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Beşinci sınıfta okuyan öğrencilerle sekizinci sınıfta okuyan öğrencilerin tutum ortalamaları yedinci sınıflarda okuyan öğrencilerin ortalamalarına yakın olduğundan anlamlı fark çıkmamıştır.

Gürbüz'ün (2011) araştırma sonuçlarına göre; ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları olumlu, 6 ve 8. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının ise olumsuz çıkmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin verdikleri cevaplar incelendiğinde sınıf dağılımları ile beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlar arasında tabii bir değişikliğe rastlanmadığı görülmüştür (Gürbüz, 2011). Bu çalışma bizim yapmış olduğumuz çalışma ile çelişki göstermektedir. Araştırma sonuçlarıyla alakalı olarak kız ve erkek öğrencilerin okuduğu sınıf seviyesine göre beden eğitimi ve spor dersine olan tutumlarına yönelik yapılan çalışmalardan bazıları şu şekildedir. Altay ve Özdemir'in (2006) yapmış olduğu araştırmanın sonucuna bakıldığında; kız ve erkek öğrencilerin tutum puanlarının ortalamalarına bakıldığında sınıf seviyelerine göre tabii bir değişiklik bulunmuştur (Altay ve Özdemir, 2006). Bu çalışmadaki bulgular elde ettiğimiz bulgularla örtüşmektedir.

Hünük (2006)'ün yapmış olduğu araştırmanın sonucuna baktığımızda; ilköğretim 6, 7 ve

8. sınıf kademelerinde okuyan öğrencilere göre istatistiksel olarak tabii bir değişiklik gözlenmiştir. Kız ve erkek öğrencilerin tutum puanları ortalamalarını sınıf kademesi arttıkça azaldığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin sınıf düzeyine göre (6, 7, 8) beden eğitimi dersine olan olumlu tutumlarında, sınıf düzeyi yükseldikçe azalma tespit edilmiş bir diğer araştırma ise Yıldız'ın (2013) yapmış olduğu çalışmadır. Ayrıca öğrencilerin sınıf düzeyleri arttıkça beden eğitimi dersine ilişkin tutum puanlarında azalma gösteren birçok çalışma mevcuttur (Haladynave Thomas, 1979; Holoğlu, 2006; Koca ve Aşçı, 2004; Krouscas, 1999). Bu çalışmalardaki bulgular elde ettiğimiz bulgularla örtüşmektedir. Ayrıca bir başka literatür çalışmasında 8. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi dersine olan tutum puanlarının 11. sınıf öğrencilerinin tutum puanlarından daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir (Karadağ, 2012). Bu araştırma sonucu bizim araştırmamızda elde ettiğimiz sınıf düzeyi arttıkça olumlu tutumun azaldığı tezini destekler niteliktedir.

Farklı eğitim seviyelerinde okuyan öğrenciler farklı gelişim aşamaları içinde bulunmaları yüzünden ilgileri, istekleri değişebileceği düşünülebilir. Bu sebeple İlköğretim okulları 2. kademe öğrencilerinin her bir sınıf düzeyinde beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarında farklılık olabilir. Öğrencinin beden eğitimi ve spor dersine olumlu tutum oluşturması için anaokulu döneminde spor ile karşılaşması ve daha sonraki eğitim kademelerinde alanında uzman beden eğitimi öğretmenin derslere girmesi öğrencinin spora karşı olumlu tutum geliştirmesine etki edeceğini söyleyebiliriz.

Yapılan çalışma sonuçlarına göre üçüncü alt problemimiz " İlköğretim okulları 2. kademe öğrencilerinin aile gelir düzeyine bakılarak beden eğitimi ve spor dersine dair tutumları "; araştırmaya katılanların verdikleri cevaplar incelendiğinde; tablo üçe bakıldığında öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumları, öğrencilerin ailelerinin aylık gelir durumlarına dayalı olarak tabii bir biçimde farklılaşmaktadır, $f_{(4, 389)} = 2.546$, $p < 0.05$. Ailesinin aylık gelir düzeyi 2100-2800 TL arasında olan öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumları, ailesinin aylık geliri 701-1400 TL olan öğrencilere göre daha olumlu olduğu belirlenmiştir. Yapılan literatür çalışmalarında öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine katılımı, aile aylık geliri en yüksek olandan en düşük olana doğru azalmaktadır (Kızılkaya, 2009; Öncü, 2007; Yıldız, 2015). Bu çalışmalar bizim çalışmamızı destekler niteliktedir.

Ayrıca bazı çalışmalarda öğrencilerin beden eğitimi ve spor derslerine katılımının aile gelir düzeylerine göre farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır (Akman ve ark., 2012; Cantekin, 2014; Gürbüz, 2011; Gary ve David, 1991; Keskin, 2015). Bir başka literatür çalışmasında ise Türkiye'de spora yönelen öğrencilerin genellikle orta seviyeli ailelere mensup olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Devecioğlu ve Sarıkaya, 2006). Bu çalışmalar bizim yaptığımız çalışmalarla çelişmektedir.

Ailenin aylık gelir düzeyinin düşük olması ailelerin çocuklarını spor faaliyetlerine göndermesini olumsuz etkilemektedir. Bunun nedeni, okula servis aracı ile gelen öğrencilerin okulda spor etkinliklerine katıldıklarında ayrıca ulaşım ücreti ödemesidir. Bir başka neden ise okul harici ücretsiz spor etkinliklerinin genellikle şehir merkezine yakın yerlerde yapılmasıdır. Şehir merkezinde oturmayan aileler çocuklarını spor faaliyetlerine gönderememektedir. Bu durumun beden eğitimi ve spor dersine karşı olumlu tutum geliştirmelerine engel olduğunu söyleyebiliriz.

Yapılan çalışma sonuçlarına göre beşinci alt problemimiz " İlköğretim okulları 2. kademe öğrencilerinin ailelerinin spor yapmalarına izin vermelerine göre beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarına bakıldığında" ; tablo beşe göre öğrencilerin en az tutum puanının aritmetik ortalaması ebeveynlerin spor yapmasına karşı çıkanlar ($x=4,25$), ailesi spor yapmasına izin verenler ($x=4,46$) olduğu görülmektedir. Öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumları ailelerinin öğrencilerin spor yapmalarına izin verme durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir $p<0.05$. Bu durum ailelerin öğrencilerin spor yapmalarına karşı çıkmaması ile öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları arasında önemli bir etken olduğu kanaati oluşabilir. Literatürdeki bazı çalışmalarda aile tutumu ile sportif etkinliklere katılım arasında herhangi bir anlamlı fark bulunamamıştır (Cantekin, 2014; Shaji vd., 2014).

Bazı çalışmalarda ise aile desteğinin çocukların spora katılımını teşvik edici yönde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte aile desteğinin çocuğun spordaki başarısı ve başarısızlığı üzerinde etkili olduğu sonucuna da ulaşılmıştır (Elçi ve Ballı, 2014; Küntay, 1991). Yaptığımız çalışmada sporda aile desteği olan öğrencilerin daha istekli ve başarılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Beden eğitimi ve spor dersine teşvik konusunda aile bireylerinin etkisi büyüktür. Öğrencilerin serbest zaman aktivitelerini ailelerinin desteklemesi onların spora olan tutumlarını

pekiştirdiği, pasif aktivelere öğrencileri uzak tuttuğu, onları zararlı alışkanlıklardan sakındığı ve yeteneklerini ortaya çıkarmada onlara yardımcı olduğunu söyleyebiliriz.

Yapılan çalışma sonuçlarına göre altıncı alt problemimiz " İlköğretim okulları 2. kademe öğrencilerinin Öğrencilerin "ailelerinizde spor yapan var mı?" sorusuna göre beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları incelendiğinde "; tablo altıya göre öğrencilerin ailelerinizde spor yapan var mı sorusuna evet diyenlerin ortalaması ($x=4,49$), Öğrencilerin "Ailelerinizde spor yapan var mı sorusuna hayır diyenlerin ortalaması ($x=4,38$) olduğu görülmektedir. Öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumları öğrencilerin ailelerinde spor yapan kişilerin bulunmalarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir ($p < 0.05$). Literatürdeki çalışmaların hemen hemen hepsinde ebeveynlerin spor yapıyor olmalarının, çocuklarının beden eğitimi dersine yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilediği tezine ulaşılmıştır (Bulgu ve Akcan, 2003; Clement vd., 2009; Çelik ve Pulur, 2011; Downward vd., 2014, Hergüner, 1991; Öncü, 2007; Yağcı, 2012; Yıldız, 2015). Bu çalışmalar bizim yapmış olduğumuz araştırmayla örtüşmektedir. Buna karşılık bizim yaptığımız çalışma ile örtüşmeyen çalışmalar da mevcuttur. Literatüre baktığımızda spor faaliyetlerine aktif bir şekilde katılan öğrencilerin ve sedanter öğrencilerin beden eğitimi dersine dair tutumlarında anlamlı bir farklılık görülmediğini belirten çalışmalar da mevcuttur (İmamoğlu, 2011).

Ailede spor faaliyeti ile uğraşan kişilerin olması beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarda, önemli bir etken olduğu sonucunu ortaya çıkarabilir. Öğrencinin ailesinde spor yapan kişinin bulunmasının spor ile erken yaşta tanışmasına ve spora karşı tutumunun olumlu yönde etkilenebileceğini düşünebiliriz.

Yapılan çalışma sonuçlarına göre yedinci alt problemimiz "İlköğretim okulları 2. kademe öğrencilerinin yaşamlarını sürdürdükleri ortama bakılarak beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları incelendiğinde"; tablo sekize göre öğrencilerin en az tutum puanı aritmetik ortalaması yaşanan ortamın il değişkenine bakıldığında ($x=4,41$) olduğunu, en yüksek tutum puanı ortalamalarının ise köy ($x=4,48$) ve ilçe-kasaba ($x=4,44$) değişkeninde olduğu gözlenmiştir. Araştırmaya katılanların verdikleri cevaplar incelendiğinde yaşanan yerle beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlar arasındaki farkın tabii bir değişiklik olmadığı görülmüştür.

Gürbüz'ün (2011) yapmış olduğu araştırmada İlköğretim okulları 2. kademe öğrencilerinin yaşadıkları mevkiye göre beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları incelenmesinde tabii bir değişikliğe rastlanmamıştır (Gürbüz, 2011). Bu çalışmadaki bulgular elde ettiğimiz bulgularla

örtüşmektedir. Öztürk (1998)'in yapmış olduğu çalışmaya bakıldığında yaşam biçimleri ve yerleri değişik olan bireylerin tutumları, istekleri ve ilgilerinde de tabii olarak değişiklik olduğu görülmektedir. Toplumsal eşitliğin olmadığı gurupların spor faaliyetlerine iştirak biçimi ve seviyesini ortaya koymaktadır. Bu çalışma bizim yapmış olduğumuz çalışma ile örtüşmemektedir. Aynı bir çalışmada ise şehir merkezinde yaşayan öğrencilerin köy ve kasabada yaşayan öğrencilere oranla derse daha fazla ilgi gösterdikleri ve bu farkın istatistiki olarak anlamlı olduğu bulunmuştur (Kır, 2012). Bu çalışma mevcut araştırma ile örtüşmektedir.

Tutum ortalamalarına bakarak karşılaştırdığımızda köyde yaşamakta olan öğrencinin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumları daha olumlu diyebiliriz. Bunun nedeni olarak, köy yaşantısının aktif yapısının beden eğitimi ve spor dersine olumlu yansımaları ve özellikle dayanıklılık gerektiren hareketleri öğrencinin zorlanmadan yapması için gereken öz güveni arttırmasını söyleyebiliriz.

Sonuç olarak Düzce ilinde İlköğretim okulları 2. kademe de okuyan 204'ü erkek, 190'ı kız toplam 394 katılımcının vermiş olduğu cevaplar ve cevaplardan elde edilen bulgular neticesinde İlköğretim okulları 2. kademe öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları pozitif niteliktedir.

İlköğretim okulları 2. kademe öğrencilerinin öğrenim gördükleri sınıf dağılımlarına göre, ailenin gelir düzeylerine göre, ailelerinin spor yapmalarına izin vermesine göre ve ailesinde spor yapanın olmasına göre beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak tabii bir değişiklik bulunmuştur.

Kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik geliştirdikleri pozitif ve negatif tutumları nelerden ibaret olduğunu bulmak ve bunun sonucunda program geliştirmecilere ve öğretmenlerine, beden eğitimi ve spor dersi programının bu yapılan araştırmalar ışığında yeniden değerlendirilerek gözden geçirilmesi ve kullanılan yöntemlerin değerlendirilmesi aşamasında katkı sağlayarak yol gösterici olabilir.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından sporu teşvik etmek için taslakta olan düşünceleri uygulamaya geçirebilir. Öğrencilerin ders dışı spor etkinliklerini yaptıktan sonra maddi durumu iyi, kötü ayırt etmeden evlerine gitmelerini sağlayacak okul servisi ayarlanabilir.

Araştırmayı geliştirmeye yönelik önerim kullanılan tutum ölçeğini değişik yaş gruplarına, değişik sınıflara, farklı illere, farklı ilçelere hatta farklı köylere uygulanmasıdır. Bu yolun izlenmesi araştırmada daha iyi veriler elde edilmesine, bu verilerin karşılaştırılmasına ve bu verilerden yola çıkarak çeşitli yaş gruplarına mensup öğrencilerin tutumlarını etkileyen olumlu ve olumsuz unsurların tespit edilmesini ve olumsuz tutum geliştiren öğrencilerin bu olumsuzluğunu giderici yolların bulunmasını sağlayabilir.

Beden eğitimi ve spor tutum ölçeği, farklı zaman aralıklarında öğrencilere uygulanarak iki zaman aralığında beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumuna etki eden faktör analiz edilebilir.

KAYNAKLAR

- Adıgüzel, R. (2010). *İlköğretim II. kademe öğrencilerinin spora bakış açılarının ve spor alışkanlıklarının değerlendirilmesi*. Yüksek lisans tezi. Erciyes Üniversitesi, Kayseri.
- Akman, M., Tüzün, S., ve Ünalın, P. C. (2012).Adolesanlarda sağlıklı beslenme ve fiziksel aktivite durumu.*Nobel Med*,8 (1): 24-29.
- Altay, F., ve Özdemir Z. (2006).Ankara ili merkez ilçelerindeki ilköğretim1. kademesinde öğrenim gören 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının karşılaştırılması (ss.591-593). Muğla: 3-5 Kasım, 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi.
- Akpınar, M. (2006).*Öğrencilerin fizik dersine yönelik tutumlarının fizik dersi akademik başarısına etkisi*.Yüksek Lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Balyan, M. (2009).*İlköğretim 2.kademe ve ortaöğretim kurumlarındaki öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumları, sosyal beceri ve öz yeterlik düzeylerinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış doktora tezi, Ege Üniversitesi, İzmir.
- Başer, S. A. (2009). *Öğretmen niteliklerinin beden eğitimi dersi alan öğrencilerin bu derse karşı olan tutumlarına etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Bulgu, N, Akcan F. (2003). Spor aktivitelerine aktif katılım: 15-19 yaş grubundaki öğrenciler üzerine bir çalışma, I. Gençlik Boş Zaman ve Doğa Sporları Sempozyumu. Ankara: 21-22 Mayıs.
- Cantekin, T. (2014). İlköğretime başlayan çocukların ailelerinin spora ve beden eğitimi dersine bakış açısını belirlemek. Yüksek lisans tezi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.
- Clement, D., Brooks, D., & Wilmoth, B. (2009). Parental attitudes towards physical activity: A preliminary analysis. *Fitness Society of India*, 5(2), 1- 11.
- Çelik, Z. ve Pulur, A. (2011). Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Özel Sayı,115-121.
- Çetin, M. (2007). *Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının karşılaştırılması: Kırşehir İli Örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Demirhan, G., ve Altay, F. (2001).İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutum ölçeği. II.Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu. Ankara.
- Demirhan, G., ve Koca, C., (2004). An examination of high school students' attitudes toward physical education with regard to sex and sport participation. *Perceptual and motor skills*, 98, 754-758.
- Devocioğlu, S. ve Sarıkaya, M. (2006). Sporcu öğrencilerin sosyo-ekonomik değişkenler ışığında profillerinin belirlenmesi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(2), 301-314.
- Downard, P., Hallmann, K. & Pawlowski, T. (2014). Assessing parental impact on the sports participation of children: a socio-economic analysis of the uk. *European Journal of Sport Science*, 14(1), 84-90.
- Elçi, G.,ve Ballı, Ö. M. (2014) Ebeveynlerin çocuklarının serbest zaman aktiviteleri ve spora katılımlarıyla ilgili görüş ve beklentileri. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6(1).
- Ekici, S., Bayrakdar, A. ve Hacıcaferoğlu, B. (2011).Lise öğrencilerinin beden eğitimi dersi tutumlarının değerlendirilmesi.*Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(1), 829-839.
- Garry, E.B.,&David, A.B. (1991). Childrens' attitudes towards activity and perceptions of physical education. *Health Education Research*, 6(4), 465-478.
- Güllü, M., ve Korucu, G. (2005). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin beden eğitim derslerine ilişkin görüşlerinin

- incelenmesi.Bursa: 10–11 Haziran, 4. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu.
- Güllü, M. (2007).Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının araştırılması.Doktora tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Gürbüz, A. (2011). *Ortaokulöğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının belirlenmesi*. Yüksek lisans tezi. Muğla Üniversitesi, Muğla.
- Haladyna, T.,&Thomas, G. (1979). The attitudes of elementary school children toward school and subject matters. *Journal of Experimental Education*, 48(1), 18-23.
- Hergüner, G. (1991). Çocuğun spora yönelmesinde ailenin rolü ve önemi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 87-91.
- Holoğlu, O.G. (2006). *İlköğretim ikinci kademedeki öğrenim gören kız öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumları*. Yüksek lisans tezi, Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- Hünü, D. (2006). *Ankara ili merkez ilçelerindeki ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin bedeneğitimi dersine ilişkin tutumlarının sınıf düzeyi, öğrenci cinsiyeti, öğretmen cinsiyeti ve spora aktif katılımları açısından karşılaştırılması*. Yüksek lisans tezi.Hacettepe üniversitesi, Ankara.
- İmamoğlu, C. (2011). *Aktif olarak spor yapan ve yapmayan lise öğrencilerinin beden eğitimi dersine karşı tutumlarının karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Karadağ, S. (2012). *İlköğretim 8. sınıf ve lise 11. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının çeşitli değişkenlere bağlı olarak karşılaştırılması: Kırıkkale örneği*. Yüksek lisans tezi. Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale.
- Keskin, Ö. (2015). *Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi: Sakarya İli Örneği*. Yüksek lisans tezi. Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Kır, R. (2012). *II. kademe öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum ve davranışları*. Yüksek lisans tezi. Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale.
- Kızılkaya, A. (2009). Lise öğrencilerinin spora katılımında ailenin etkisi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Mersin Üniversitesi, Mersin.
- Koca, C. ve Aşçı, F.H. (2004). Atletik yeterlik düzeyi ve cinsiyetin beden eğitime yönelik tutum üzerine etkisi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 9 (1), 15-24.
- Koçak, E. (2002). *Erzurum ilinde görev yapmakta olan beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyum düzeylerinin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi. Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Krouscas, A.J. (1999). Middle school students' attitudes towards a physical education program. Ph. D. Thesis. Virginia Polytechnic Institute and State University, p:205.
- Küntay, E. (1991). Çocuk ve gençlerde davranış bozukluğunu düzeltici önlem olarak spor. *Spor ahlakı ve spor felsefesine yeni yaklaşımlar*.Erdemli.A. (Ed.). İstanbul: Medya Yayıncılık.
- Morgan, T. C. (1995). *Psikolojiye Giriş*. (Çev. S. Karakaş). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Psikoloji Bölümü Yayınları.
- Öncü, E. (2007). *Ana - babaların çocuklarının beden eğitimi dersine katılımına yönelik tutumları ve beklentileri*. Doktora tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Özguven, İ. E. (2000).*Psikolojik Testler*. Ankara: PDREM Yayınları.
- Öztürk, F. (1998). *Toplumsal Boyutlarıyla Spor*. Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- Shajie, K., Raouf, M., Nayerabadi, M., & Houshyar, K. (2014). Effect of parental attitude toward physical activity on sport participation of their children in school. *Advances in environmental Biology*.
- Phillips, S.R. (2011). *Upper elementary school students' attitudes and perceptions toward physical education*.Unpublished doctoral dissertation, Columbia University, New York.
- Silverman S., Subramaniam, P.R. (1999). Student attitude toward physical education and physical activity: a review of measurement issues and outcomes. *Journal of Teaching in Physical Education*. Volume:19, Number:1.
- Silverman, S., &Scrabis K.A. (2004). A review of research on instructional theory in physical education 2002-2003.*International Journal of Physical Education*, 41(1), 4-12.
- Yağcı, İ. (2012).*Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi*.Yüksek lisans tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar.
- Yaldız, A. S. (2013). *İlköğretim okullarında beden eğitimi dersine yönelik öğrenci ve ana-baba tutumları*.Yüksek lisans tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Yangın, E. (1997). *Beden eğitimi öğretmenleri kılavuzu*. İstanbul: Meb Yayınları.
- Yavaş, M. ve İlhan, A. (1996).*Beden eğitimi ve sporda özel öğretim yöntemleri*. Bursa: Melisa Matbaacılık.
- Yıldız, A. (2015). *Ebeveynlerin çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımına yönelik tutumlarının incelenmesi: Tokat İli Örneği*. Yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.